

Trencar tabús a Barcelona

“**A**mb poc menys d'un any i mig s'han trencat molts tabús i molts tòpics al voltant de l'independentisme”, diu Alfred Bosch, portaveu de la plataforma Barcelona Decideix, l'entitat que organitza la consulta sobre la independència a la capital catalana del dia 10 d'abril. “Primer, a partir d'Arenys de Munt –explica Bosch–, es va trencar el que deia que fer un referèndum per la independència no era possible.” Després, es va dir que “potser sí que podia funcionar als pobles; parlaven de ‘butifarrèndum’, de ‘referèndum rural’ i d'un munt més de ximpleries. Doncs bé, ja el fem a Barcelona. I la cosa va molt bé. A la prova que vam fer a la Barceloneta, en un sol dia de recollida de vot anticipat vam aconseguir un 20% de participació”.

Bosch afegeix un altre tabú trencat: “Deien que això era cosa de quatre gats. Doncs bé, ara, de moment, més de cent personalitats de la societat civil han donat suport a la iniciativa, i més que se n'hi van afegint. Per no parlar dels prop de 10.000 voluntaris que donen suport per a fer possible la consulta.”

La setmana passada, a la seu d'Òmnium Cultural, Barcelona Decideix va presentar una llista de més de cent personalitats dels àmbits polític, social i cultural de la ciutat que donaven suport a la consulta del 10A (vegeu la llista sencera a www.barcelonadecideix.cat/adhesions-individuals). A l'acte hi van intervenir la presidenta d'Òmnium, Muriel Casals, el locutor i empresari de comunicació Justo Molinero, l'arquitecte i president de l'Ateneu Barcelonès, Oriol Bohigas, l'actriu Anna Sahun i Alfred Bosch. Durant la presentació es va projectar un vídeo pòstum del filòleg Joan Solà, en què donava suport a la consulta de Barcelona. Criticava aquells qui observen aquestes consultes amb una rialleta de menyspreu i advertia de “no fer cas als de la rialleta. Potser demà la farem nosaltres”, en referència al creixent suport que han tingut les consultes per la independència.

Presentació de la llista de més de cent personalitats en suport a la consulta sobre la independència que es farà a Barcelona el 10 d'abril. L'acte va tenir lloc el 9 de febrer a la seu d'Òmnium.

Més d'un centenar de personalitats, representants dels diversos àmbits de la societat barcelonina, donen suport a la consulta sobre la independència, que es farà el 10 d'abril, organitzada per la plataforma Barcelona Decideix. A la capital catalana es tancarà el cicle de mobilització que va començar amb el referèndum d'Arenys de Munt, el 13 de setembre del 2009.

Barcelona Decideix ha rebut el suport de persones que no són partidàries de la independència, un fet que els organitzadors del referèndum destaquen com a exemple del valor democràtic de les consultes. Entre aquestes, sobresurt l'advocada i ex-diputada del PP Montserrat Nebrera, que defensa la consulta com una expressió de democràcia i de participació de la ciutadania.

Però no tot són suports a la consulta. De fet, l'actitud de l'arquebisbat de Barcelona ha creat un cert malestar

entre les bases de l'església catalana, perquè ha enviat una circular a les parròquies instant-les a negar qualsevol suport amb res relacionat amb la celebració de la consulta del 10A. Tanmateix, Barcelona Decideix recorda que l'església no és només la jerarquia i que s'han rebut molts suports explícits d'entitats i persones vinculades a l'església barcelonina.

Consulta a favor de la democràcia. Com en consultes anteriors, la

plataforma Barcelona Decideix defensa la seva proposta com un acte de democràcia. Bosch feia una crida a anar votar: “No anar a votar és abstenir-se”, afirmava en referència “a aquells que sempre fan crides a la participació democràtica”. I afegia que no cal ser independentista per a participar a la consulta, sinó demòcrata, perquè és un referèndum per a “independentistes”, però també per a “unionistes”, si es vota pel no. Fins i tot, pot ser una consulta per a “indefereentistes”, si es tria el vot en blanc. Tres opcions totes igualment legítimes i democràtiques, deia el portaveu de Barcelona Decideix.

Una percepció que coincidí amb la dels assistents a l’acte a la seu d’Òmnium. La presidenta del FOCIR, Mònica Sabata, per exemple, considerava que “parlem d’exercici de democràcia, sigui per a votar la independència o no. Per tant, societat civil, govern, cadascú des del seu àmbit, han de treballar per a fer possible d’exercir aquest dret”.

L’escriptor Màrius Serra considerava que aquest procés de les consultes “llarg, intens, i il·lusionant” posaria a prova la fortalesa democràtica d’aquells “que s’anomenen demòcrates, però que van contra l’expressió democràtica d’una societat que es considera subjecte polític, com ho és la catalana”.

Justo Molinero defensava obertament l’opció independentista i el dret de decidir, com a eina per a resoldre els problemes de la gent. Deia que calia superar allò que determinava “aquella frase feta catalana, molt típica, que ‘el nostre mal no vol soroll’”. Per al locutor, “no és qüestió de soroll, és que ens trobem en una situació d’això o res. Sé que molta gent diu que ara la cosa important sobretot és crear ocupació i la crisi... Però és que si no tenim aquesta eina [un estat] no es pot fer res. Això és així. Tenim dret a decidir, ara és prioritari això”. Aquesta votació, deia, “es pot fer ja, no cal esperar el 10A, que serà l’últim dia”. Per a Molinero, aquestes consultes tenen una transcendència que va més enllà de l’actual moment polític: “Hem de pensar quin país volem deixar als nostres fills, si volem que sigui un en què valgui la pena de viure.” I afegia: “O decidim nosaltres què fer, o no ens en sortirem.”

Internacionalització. Per a Alfred Bosch, molts processos es recorden tant pel principi com pel final. Per tant, a parer seu, hi ha una responsabilitat claríssima de Barcelona de tancar bé aquest procés de consultes que va començar a Arenys de Munt, el setembre del 2009. El capteniment de Barcelona és important en aquest procés, pel paper que té com a capital i també per la seva projecció internacional. “Allà on vas és coneguda”, afirma el portaveu de Barcelona Decideix. Per tant, “si es diu que Barcelona fa un referèndum per la independència, això arribarà a molts punts del planeta. De manera que hi ha una responsabilitat afegida”. Per això, la difusió de la consulta entre els mitjans de comunicació internacionals és una de les feines de la plataforma Barcelona Decideix. De fet, Alfred Bosch va ser el responsable de les relacions internacionals a les consultes organitzades per Osona Decideix. Ara Barcelona Decideix, per exemple, té previst de fer també una presentació de la consulta a Madrid, que és on hi ha una part important dels corresponents de la premsa internacional a l’estat espanyol.

L’herència de les consultes. Però més enllà del desenvolupament de les consultes, el fet és que durant aquest temps pràcticament arreu de Catalunya s’ha mobilitzat una gran quantitat de persones i entitats per a fer-ho possible.

Per a Justo Molinero, la importància d’aquestes mobilitzacions és que “les consultes han servit per a posar el debat de la independència al carrer, i fer que molta gent que no s’ho havia plantejat mai, ara ho faci. Per tant, haurem fet un pas important”. I sobre el fet que no siguin oficials, Molinero considera que, tot i no ser vinculants, “hi ha participat tanta gent que no podran fer el desentès... Per tant, crec que arribarà un moment en què això es podrà aconseguir. I aquest moment no és gaire llunyà, eh!”. El locutor també creu que “el dia que Catalunya arribi a ser independent, tindrà més amics a la resta d’Espanya, perquè ens entendran millor”.

Per a l’escriptor Màrius Serra, les consultes, “si de res han servit, és perquè avui dia el debat sobre la independència i l’independentisme en general –tant per a qui hi està a favor, en contra o hi

té dubtes– ja sigui central d’aquesta societat”. Així i tot, considera que aquest procés ha de trobar una continuïtat en més instàncies institucionals i s’ha de vehicular a través de les organitzacions que treballen “en aquestes instàncies”. Per a Serra, l’independentisme “és una possibilitat molt més plausible que no pas fa deu anys. Ara té un coeficient d’utopia molt menor que algunes altres vies que es plantegen des de l’assimilacionisme, com la confederal o la federal...”

Però més enllà de la difusió de l’independentisme, per a Mònica Sabata cal fer algunes accions a partir del 10A. Considera que és el moment de proposar de “tenir una plataforma de debò que aplegui partits polítics, entitats de la societat civil, persones, etc., a l’estil d’allò que va ser l’Assemblea de Catalunya, que al novembre farà quaranta anys, i, per tant, ja està bé que el 2011 ens proposem de tenir un instrument així”. Igualment, considera que, per la part institucional i governamental cal treballar per a fer possible una legislació que permeti consultes per a exercir el dret de decidir.

En tot cas, per al portaveu de Barcelona Decidim, “això és una injecció de pa amb tomàquet, de moral col·lectiva. És demostrar-nos que no som uns perdedors nats, que podem organitzar massivament un referèndum sobre la independència, sigui quin en sigui el resultat”. I afegeix que “allò que compta és que anem canviant les mentalitats. Avui es diuen coses que fa un any i mig eren inconcebibles. Aquesta és la nostra herència. Tot i que deixa clar que, després del 10A, el relleu l’agafaran uns altres, i que el seu objectiu és treballar per a fer que la consulta sigui un èxit. Després, diu, “l’11 d’abril espero tornar cap a casa, descansar una mica i fer una novel·la, perquè m’estic escrivint a sobre!”.

Màrius Serra regala a Barcelona Decideix una curiositat enigmàtica, que demostrarà el sentit del seu vot. Diu: “La data del referèndum de Barcelona –que ja era hora que poguéu votar a la meua ciutat, després de demanar-me adhesions a tot arreu– és 10A. Jo he votat així [gira el logotip cap per avall]: A10.”

Enric Rimbau